

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД
правових позицій
судової палати з розгляду
справ щодо податків, зборів
та інших обов'язкових платежів
Касаційного адміністративного
суду у складі Верховного Суду
щодо вирішення спорів
у сфері митної справи

2020

ЗМІСТ

1. Митні спори при ввезенні транспортного засобу на територію України	4
1.1. Установлення та коригування митної вартості	4
1.1.1. Про доведення митної ціни товару	4
1.1.2. Про доведення наявності складу податкового правопорушення, покладеного в основу прийняття спірних податкових повідомлень-рішень, і безпідставне збільшення, зокрема, ввізного мита	5
1.1.3. Про об'єктивність інформації у витязі щодо вартості автомобіля	6
1.1.4. Про митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами	8
1.1.5. Про встановлення наявності поважних причин пропуску загального строку для реалізації особою права на звільнення від оподаткування митними платежами товарів, які ввозяться у зв'язку з переселенням на постійне місце проживання в Україну	9
1.2. Застосування методів визначення митної вартості товарів	10
1.2.1. Про відсутність підстав для застосування резервного методу визначення митної вартості товару при ненаданні декларантом запитуваних митним органом документів за відсутності належного (об'єктивного) обґрунтування неможливості визначення митної вартості товару за першим (основним) методом	10
1.2.2. Про обґрунтованість застосування методів визначення митної вартості товарів	12
1.2.3. Про черговість застосування методів визначення митної вартості товарів	13
1.2.4. Про застосування резервного методу 2ґ	14
1.3. Оскарження картки відмови в митному оформленні	16
1.3.1. Про докази, якими має підтверджуватися розмір витрат на перевезення	16
1.3.2. Про проведення митних формальностей щодо транспортного засобу від імені декларанта	17
1.3.3. Про підтвердження даних про ціну договору та склад митного правопорушення	18
1.3.4. Про зазначення в рішеннях контролюючих органів інформації, зокрема, щодо митної вартості ідентичних або подібних (аналогічних) товарів, яка призвела до прийняття рішення про коригування та обґрунтування митної вартості товарів	19
1.3.5. Про врахування митним органом інформації з джерела в мережі Інтернет як доказу	21
1.3.6. Про підтвердження задекларованої митної вартості автомобіля та надання додаткових документів на запит контролюючого органу	22
1.3.7. Про майновий інтерес декларанта	23
1.3.8. Про контроль правильності обчислення декларантом митної вартості	24

1.4. Правовий режим відповідальності	25
1.4.1. Про право декларанта на оскарження рішення органу доходів і зборів про коригування заявленої митної вартості товарів	25
1.4.2. Про визначення триваючого правопорушення у справах про порушення митних правил	27
1.4.3. Про звільнення особи від відповідальності за статтею 470 Митного кодексу України	28
 2. Митні спори щодо оподаткування та реалізації повноважень контролюючого органу	30
2.1. Про повноваження митного органу здійснювати митний контроль після завершення митного оформлення товару	30
2.2. Про розрахунок належного до сплати судового збору при оскарженні рішень про коригування митної вартості товарів	31
2.3. Про повноваження контролюючого органу вилучити додаткові документи, передбачені частиною третьою статті 53 Митного кодексу України для підтвердження заявленої митної вартості	33
2.4. Про підтвердження країни походження товару з метою застосування пільгового режиму в оподаткуванні ввезним митом	37
 3. Митні спори щодо втрати товарів у порту	38
3.1. Про умови поставки CIF	38
3.2. Про умови поставки CFR	39

1. Митні спори при ввезенні транспортного засобу на територію України

1.1. Установлення та коригування митної вартості

1.1.1. Про доведення митної ціни товару

Сумніви митниці є обґрунтованими, якщо надані декларантом документи містять розбіжності, наявні ознаки підробки або не містять всіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари

31 липня 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Волинської митниці Державної фіскальної служби на рішення Волинського окружного адміністративного суду від 01 березня 2018 року та постанову Львівського апеляційного адміністративного суду від 17 травня 2018 року у справі № 803/2011/17 за адміністративним позовом до Волинської митниці Державної фіскальної служби про визнання протиправним і скасування рішення про коригування митної вартості товарів.

Волинський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Львівського апеляційного адміністративного суду, позов задовольнив, визнав протиправним і скасував рішення про коригування митної вартості товарів. Суди попередніх інстанцій виходили з недоведеності митним органом складу правопорушення, передбаченого частиною шостою статті 54 Митного кодексу України, а отже, протиправності спірного акта індивідуальної дії.

Митний орган подав до Верховного Суду касаційну скаргу. Скаржник доводив невідповідність висновків судів попередніх інстанцій фактичним обставинам справи, які, на думку митного органу, полягають у безпідставному визначенні позивачем митної вартості товару за ціною договору з огляду на ненадання позивачем документів, що підтверджують розмір вартості витрат на перевезення та комісійної винагороди, які є її складовими. Контролюючий орган також вказав на ненадання позивачем додатково витребуваних документів з метою з'ясування митної вартості імпортованих товарів.

Верховний Суд постановив задовольнити частково касаційну скаргу, скасувати оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, справу направити на новий розгляд до Волинського окружного адміністративного суду.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Основним методом визначення митної вартості товарів є метод за ціною договору. Застосуванню другорядних методів передують процедура консультацій між органом

доходів і зборів та декларантом з метою визначення основної вартості згідно з положеннями статей 59, 60 Митного кодексу України.

Сумніви митниці є обґрунтованими, якщо надані декларантом документи містять розбіжності, наявні ознаки підробки або не містять всіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 липня 2018 року у справі № 803/2011/17 (провадження № К/9901/52883/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75644927>.

1.1.2. Про доведення наявності складу податкового правопорушення, покладеного в основу прийняття спірних податкових повідомлень-рішень, і безпідставне збільшення, зокрема, ввізного мита

Відсутність або недоведеність вини платника податків як необхідної складової податкового правопорушення обумовлює протиправність застосування штрафних (фінансових) санкцій за таке правопорушення

11 грудня 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю «Хімресурси» на постанову Харківського апеляційного адміністративного суду від 12 вересня 2018 року у справі № 820/898/18 за адміністративним позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Хімресурси» до Головного управління ДФС у Харківській області про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень.

Харківський окружний адміністративний суд рішенням від 14 травня 2018 року позовні вимоги задовольнив. Харківський апеляційний адміністративний суд рішенням суду першої інстанції скасував та ухвалив нову постанову про відмову в задоволенні позовних вимог. Суд апеляційної інстанції вказав на доведеність митним органом складу митного правопорушення, оскільки товариство не надало під час митного оформлення автомобіля всієї наявної інформації, необхідної для здійснення правильної класифікації товару.

Позивач подав касаційну скаргу до Верховного Суду, у якій товариство послалося на порушення судом апеляційної інстанції норм матеріального та процесуального права, а саме: на безпідставне незастосування положень частини сьомої статті 69, пункту четвертого статті 3 Митного кодексу України, неправильне застосування номенклатури Митного тарифу України, затвердженого Законом України «Про митний тариф України», частини другої статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив, постанову Харківського апеляційного адміністративного суду скасував і залишив чинним рішенням Харківського окружного адміністративного суду.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

На момент митного оформлення будь-яких зауважень з боку контролюючого органу щодо визначення позивачем коду УКТ ЗЕД товару 8703 90 10 90 не виникало та рішення про визначення коду товару було чинним.

Оскільки рішення про визначення коду товару на момент митних процедур було чинним та обов'язковим для застосування як митними органами, так і декларантом, то застосуванню підлягають частини сьома та восьма статті 69 Митного кодексу України, за змістом яких рішення органів доходів і зборів щодо класифікації товарів для митних цілей є обов'язковими.

У цій справі податковий орган після завершення митних процедур запропонував віднести розмитнений автомобіль до іншої товарної позиції та перенести його з товарної позиції, що визначала транспортні засоби, оснащені електричними двигунами (підрозділяється та ті, що оснащені винятково електричними двигунами та «інші») до товарної позиції «інші транспортні засоби з двигуном внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням та з кривошипно-шатунним механізмом», яка є більш загальною за своїм описом та не відповідає основним властивостям транспортного засобу.

Водночас податковий орган ні в акті перевірки, ні суди попередніх інстанцій під час судового розгляду не встановили обставини, які б свідчили про умисне ненадання позивачем технічної документації або надання недостовірних даних, що було б об'єктивною причиною для помилкового визначення коду товару податковим органом на момент здійснення розмитнення автомобіля.

Відсутність або недоведеність вини платника податків як необхідної складової податкового правопорушення обумовлює протиправність застосування штрафних (фінансових) санкцій за таке правопорушення.

Отже, йдеться про недоведеність відповідачем наявності складу податкового правопорушення, покладеного в основу прийняття спірних податкових повідомлень-рішень, і безпідставне збільшення грошових зобов'язань з акцизного податку, податку на додану вартість і ввізного мита.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 грудня 2018 року у справі № 820/898/18 (провадження № К/9901/63669/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78468434>.

1.1.3. Про об'єктивність інформації у витязі щодо вартості автомобіля

Податковий орган має довести, що документи, подані декларантом для митного оформлення товару, є недостатніми чи такими, що у своїй сукупності викликають сумнів у достовірності наданої інформації, а також надати докази, які б підтверджували відсутність підстав для визначення митної вартості за першим методом

23 липня 2019 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Кіровоградської митниці Державної

фіскальної служби України на рішення Кіровоградського окружного адміністративного суду від 26 лютого 2019 року та постанову Третього апеляційного адміністративного суду від 22 квітня 2019 року у справі № 1140/3242/18 за адміністративним позовом до Кіровоградської митниці Державної фіскальної служби України про скасування рішення про коригування митної вартості.

Кіровоградський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Третього апеляційного адміністративного суду, адміністративний позов задовольнив повністю. Суди попередніх інстанцій виходили з того, що надані декларантом документи є достатніми для визначення митної вартості товару за ціною договору та повною мірою підтверджують заявлену декларантом митну вартість товару; митний орган не навів обставин, які б викликали обґрунтовані сумніви в достовірності проведеного декларантом розрахунку митної вартості товару за ціною договору, не вказано документи, визначені частиною другою статті 53 Митного кодексу України та подані до митного оформлення, у яких були б наявні розбіжності, ознаки підробки або відсутні всі відомості на підтвердження числових значень складових митної вартості товару, чи відомостей щодо ціни, яка була фактично сплачена позивачем за автомобіль. Суди критично сприйняли застосування митним органом програмного комплексу SCHWACKE з огляду на відсутність в останнього відповідної ліцензії на право здійснення оцінної діяльності із визначення вартості транспортних засобів, а також відсутність нормативно-правового акта, міжнародного договору тощо про надання митним органам права замовляти та використовувати таку оцінку автомобілів. Суди також вказали на те, що витяг із програмного комплексу SCHWACKE містив інформацію про два розміри вартості транспортного засобу, але обґрунтувань щодо застосування під час коригування митної вартості саме вартості в розмірі 4000 євро відповідач не надав.

Суд апеляційної інстанції також указав, що формально нижчий рівень митної вартості імпортованого товару від рівня митної вартості іншого митного оформлення не може розцінюватися як заниження митної вартості та не є перешкодою для застосування методу визначення митної вартості товару, обраного декларантом, не може бути безумовною підставою для відмови в здійсненні митного оформлення товару за цим методом.

Верховний Суд залишив без змін оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а касаційну скаргу – без задоволення.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Верховний Суд підтримав позицію судів попередніх інстанцій, що витяг щодо вартості автомобіля містить відомості про можливість проведення технічної експертизи. Ураховуючи обставини того, що поданий на митне оформлення транспортний засіб є уживаним та інформація про технічний стан останнього за наслідками відповідної експертизи не подавалася для оцінки програмним комплексом SCHWACKE, відсутні підстави вважати, що зазначена у витязі інформація щодо вартості автомобіля є об'єктивною.

Касаційний суд постановив, що суди попередніх інстанцій правильно не взяли до уваги посилання відповідача на інформацію, отриману митним органом відповідно до витягу з програмного комплексу SCHWACKE, з огляду на те, що останній містить відомості щодо вартості продажу (з ПДВ) та вартості купівлі (з ПДВ), які відрізняються (4000 євро та 2650 євро відповідно).

Отже, позивач подав до митниці повний пакет документів на підтвердження повноти та достовірності заявленої митної вартості товару за основним методом, а відповідач не довів, що документи, подані декларантом для митного оформлення товару, є недостатніми чи такими, що у своїй сукупності викликають сумнів у достовірності наданої інформації, а також не надав доказів, які б підтверджували відсутність підстав для визначення митної вартості за першим методом.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 липня 2019 року у справі № 1140/3242/18 (провадження № К/9901/15046/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83220745>.

1.1.4. Про митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами

У митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами поміщаються винятково транспортні засоби комерційного призначення, зазначені в статті 189 Митного кодексу України та в Додатках В.1–В.9, С, D до Конвенції про тимчасове ввезення

14 травня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу на постанову Львівського апеляційного адміністративного суду від 06 квітня 2017 року у справі № 813/2837/16 за адміністративним позовом до Львівської митниці ДФС про визнання протиправною та скасування постанови у справі про порушення митних правил, визнання протиправними дій щодо визначення при ввезенні автомобіля на територію України митного режиму «транзит» з призначенням «особисте користування» замість митного режиму «тимчасове ввезення», який відповідає комерційним цілям ввезення автомобіля, та зобов'язання перевести транспортний засіб, що використовується від імені ТОВ ЗОО «ІСТ ІНВЕСТ» (Республіка Польща) в комерційних цілях на території України, з режиму «транзит» у режим «тимчасове ввезення».

Львівський окружний адміністративний суд повністю задовольнив позов. Львівський апеляційний адміністративний суд скасував рішення суду першої інстанції та ухвалив нове, яким відмовив у задоволенні адміністративного позову. Суд апеляційної інстанції дійшов висновку, що особа не надала належних доказів, які б підтверджували комерційне використання ввезеного автомобіля, тому дії працівників Львівської митниці ДФС є правомірними.

Верховний Суд Касаційну скаргу залишив без задоволення, а постанову Львівського апеляційного адміністративного суду – без змін.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

У митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами поміщаються винятково транспортні засоби комерційного призначення, зазначені в статті 189 Митного кодексу України та в Додатках В.1–В.9, С, D до Конвенції про тимчасове ввезення. Комерційне використання означає платне перевезення осіб або промислове чи комерційне платне або безоплатне перевезення вантажів.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 травня 2020 року у справі № 813/2837/16 (провадження № К/9901/19041/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89217811>.

1.1.5. Про встановлення наявності поважних причин пропуску загального строку для реалізації особою права на звільнення від оподаткування митними платежами товарів, які ввозяться у зв'язку з переселенням на постійне місце проживання в Україну

Наявність поважних причин, за яких особа не змогла своєчасно реалізувати надане законодавством право, має бути підтверджена документально. За загальним правилом, поважними є такі причини пропуску відповідного загального строку, які об'єктивно відбулися та такі, що можуть бути поза розумним сумнівом визнані як поважні з боку суб'єкта правозастосування

17 липня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу на рішення Львівського окружного адміністративного суду від 25 липня 2019 року та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 18 вересня 2019 року у справі № 1.380.2019.001662 за адміністративним позовом до Львівської митниці ДФС про зобов'язання продовжити на 30 календарних днів термін заміни митного режиму тимчасово ввезеного автомобіля для його розмитнення в пільговому режимі відповідно до підпункту «б» пункту 10 статті 373 Митного кодексу України у зв'язку з пропуском строку з причин, які є поважними.

Львівський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Восьмого апеляційного адміністративного суду, у задоволенні позову відмовив. Суди попередніх інстанцій зазначили, що вказані позивачем причини пропуску строку для розмитнення авто в пільговому режимі (догляд за хворою родичкою та ремонт транспортного засобу) не можуть бути визнані як поважні. Суди критично оцінили надані позивачем документи щодо ремонту автотранспортного засобу та вказали, що зазначені в них види робіт не вказують на потрапляння

належного позивачу автомобіля в аварію, не відносяться до трудомістких і не потребують місячного перебування автомобіля на СТО.

Верховний Суд постановив залишити без задоволення касаційну скаргу, а рішення Львівського окружного адміністративного суду та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду – без змін.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Законодавець передбачив загальний шестимісячний строк для реалізації особою свого права на звільнення від оподаткування митними платежами товарів, які ввозяться нею у зв'язку з переселенням на постійне місце проживання в Україну. Водночас такий строк може бути продовжений контролюючим органом за наявності підстав, визначених пунктом 3 частини десятої статті 374 Митного кодексу України. До таких підстав продовження загального строку відносяться: а) аварія; б) обставини непереборної сили; в) хвороби; г) інші поважні причини. Перелік підстав для продовження загальних строків пільгового ввезення товарів відповідними категоріями громадян є вичерпним і не підлягає розширеному тлумаченню.

Наявність поважних причин, за яких особа не змогла своєчасно реалізувати надане законодавством право, має бути підтверджена документально. За загальним правилом, поважними є такі причини пропуску відповідного загального строку, які об'єктивно відбулися (об'єктивний фактор) та такі, що можуть бути поза розумним сумнівом визнані як поважні з боку суб'єкта правозастосування (суб'єктивний фактор). Наявність об'єктивного фактора підтверджується належним чином оформленими документами. Що ж стосується суб'єктивного фактору, то він встановлюється за вмотивованим внутрішнім переконанням суб'єкта правозастосування в тому, що внаслідок наявності поважних причин особа не змогла реалізувати надане їй право протягом загального шестимісячного строку. Спеціальний продовжений дворічний строк може застосовуватися тільки в тому випадку, якщо належним чином підтверджена наявність поважних причин пропуску загального строку.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 липня 2020 року у справі № 1.380.2019.001662 (провадження № К/9901/28934/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/90458499>.

1.2. Застосування методів визначення митної вартості товарів

1.2.1. Про відсутність підстав для застосування резервного методу визначення митної вартості товару при ненаданні декларантом запитуваних митним органом документів за відсутності належного (об'єктивного) обґрунтування неможливості визначення митної вартості товару за першим (основним) методом

Ненадання декларантом запитуваних митним органом документів (платіжних або інших бухгалтерських), за відсутності належного (об'єктивного) обґрунтування неможливості

визначення митної вартості товару за першим (основним) методом за відсутності цих документів, не є достатнім для висновку про наявність підстав для застосування відповідачем іншого, зокрема, резервного методу визначення митної вартості товару

17 липня 2019 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу на постанову Львівського апеляційного адміністративного суду від 03 жовтня 2017 року у справі № 809/872/17 за адміністративним позовом до Івано-Франківської митниці ДФС про визнання незаконними та скасування картки відмови та рішення про коригування митної вартості товарів.

Івано-Франківський окружний адміністративний суд постановою від 31 липня 2017 року позов задовольнив. Львівський апеляційний адміністративний суд постановою постанову Івано-Франківського окружного адміністративного суду скасував і прийняв нову, якою в задоволенні адміністративного позову відмовив.

Позивач оскаржив рішенням суду апеляційної інстанції в касаційному порядку. В обґрунтування своїх вимог посилався на порушення судом норм матеріального та процесуального права, а саме: статей 49, 52, 53, 58 Митного кодексу України (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин), статті 244-2 Кодексу адміністративного судочинства України (у редакції, чинній на час вирішення спору в суді апеляційної інстанції).

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив, постанову Львівського апеляційного адміністративного суду скасував і залишив чинною постанову Івано-Франківського окружного адміністративного суду.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Оскільки позивач подав митному органу належні та допустимі докази на підтвердження ціни договору купівлі автомобіля, що був у використанні, і зазначені документи не містять розбіжностей щодо вартості та вказують, що їх дані піддаються обчисленню, то відповідач не довів обставини, які б викликали обґрунтовані сумніви в достовірності проведеного декларантом позивача розрахунку митної вартості товару за ціною договору.

Таким чином, ненадання декларантом запитуваних митним органом документів (платіжних або інших бухгалтерських), за відсутності належного (об'єктивного) обґрунтування неможливості визначення митної вартості товару за першим (основним) методом за відсутності цих документів, не є достатнім для висновку про наявність підстав для застосування відповідачем іншого, зокрема, резервного методу визначення митної вартості товару.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 липня 2019 року у справі № 809/872/17 (провадження № К/9901/38569/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83105204>.

1.2.2. Про обґрунтованість застосування методів визначення митної вартості товарів

Застосування методу визначення митної вартості товарів має бути обґрунтованим. Під час визначення митної вартості товарів учасник митних відносин може застосувати тільки один із різновидів методів – основний або ж конкретний другорядний метод

27 квітня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Волинської митниці ДФС на рішення Волинського окружного адміністративного суду від 23 травня 2019 року та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 28 жовтня 2019 року у справі № 140/804/19 за адміністративним позовом до Волинської митниці ДФС про визнання протиправними та скасування рішення про коригування митної вартості та картки відмови.

Львівський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Восьмого апеляційного адміністративного суду, позов задовольнив. Суди попередніх інстанцій виходили з того, що подані до митного оформлення документи є достатніми для підтвердження заявленої за ціною договору митної вартості спірного транспортного засобу в розмірі 8 000 євро, а відповідач належними та допустимими доказами не довів неправильність заявленої митної вартості.

Верховний Суд залишив без змін оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а касаційну скаргу – без задоволення.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Відповідно до частини першої статті 57 Митного кодексу України визначення митної вартості товарів, які ввозяться в Україну відповідно до митного режиму імпорту, здійснюється за такими методами: 1) основний – за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції); 2) другорядні: а) за ціною договору щодо ідентичних товарів; б) за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів; в) на основі віднімання вартості; г) на основі додавання вартості (обчислена вартість); г) резервний.

Методи визначення митної вартості товарів можуть бути підрозділені на: а) основний; б) другорядні. Митне законодавство передбачає систему другорядних методів. Під час визначення митної вартості товарів учасник митних відносин може застосувати тільки один із різновидів методів – основний або ж конкретний другорядний метод. Застосування методу визначення вартості товарів має бути обґрунтованим.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 квітня 2020 року у справі № 140/804/19 (провадження № К/9901/33328/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88959816>.

1.2.3. Про черговість застосування методів визначення митної вартості товарів

Основним методом визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, є перший метод – за ціною договору (вартість операції). Кожний наступний метод застосовується, якщо митна вартість товарів не може бути визначена застосуванням попереднього методу

10 червня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув у попередньому судовому засіданні касаційну скаргу на постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 25 лютого 2020 року у справі № 1.380.2019.004752 за адміністративним позовом до Галицької митниці Держмитслужби, яка є правонаступником Львівської митниці ДФС, про визнання протиправним і скасування рішення про коригування митної вартості товару.

Львівський окружний адміністративний суд рішенням від 19 листопада 2019 року адміністративний позов задовольнив повністю, визнав протиправним і скасував рішення Львівської митниці ДФС про коригування митної вартості. Суд першої інстанції зазначив, що відповідач не довів обставин, які б викликали обґрунтовані сумніви в достовірності проведеного декларантом позивача розрахунку митної вартості транспортного засобу за ціною рахунку – фактури, а інші обставини, які б впливали на рівень задекларованої позивачем митної вартості товару не були встановлені, тобто основні документи містили всі числові дані, необхідні для визначення вартості, зазначеної в митній декларації.

Восьмий апеляційний адміністративний суд апеляційну скаргу задовольнив, скасував рішення Львівського окружного адміністративного суду та прийняв нове рішення, яким відмовив у задоволенні позову. Суд апеляційної інстанції виходив із наявності в митного органу обґрунтованих сумнівів щодо заявленої митної вартості товару, оскільки позивач на підтвердження заявленої митної вартості не подав будь-яких документів про фактичну оплату за транспортний засіб, що унеможлиблює підтвердження заявленої митної вартості товару відповідно до пунктів 4, 5 частини другої статті 53, статті 58, статті 368 Митного кодексу України. Апеляційний суд дійшов висновку, що митний орган з дотриманням вимог статті 58 Митного кодексу України здійснив визначення митної вартості імпортованого транспортного засобу, оскаржуване рішення про коригування митної вартості товарів було прийняте правомірно та підстави для його скасування відсутні, що вказує на помилковість висновків суду першої інстанції щодо задоволення позовних вимог позивача.

Верховний Суд залишив без змін оскаржуване рішення суду апеляційної інстанції, а касаційну скаргу – без задоволення.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Основним методом визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, є перший метод – за ціною договору (вартість операції).

Застосуванню другорядних методів передує процедура консультацій між митним органом та декларантом з метою визначення основи вартості згідно з положеннями статей 59, 60 цього Кодексу. Під час таких консультацій митний орган та декларант можуть здійснити обмін наявною у кожного з них інформацією за умови додержання вимог щодо її конфіденційності.

У разі неможливості визначення митної вартості товарів згідно з положеннями статей 59 (визначення митної вартості за ціною договору щодо ідентичних товарів) і 60 (визначення митної вартості за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів) Кодексу за основу для її визначення може братися або ціна, за якою ідентичні або подібні (аналогічні) товари були продані в Україні не пов'язаному із продавцем покупцю відповідно до статті 62 (визначення митної вартості на основі віднімання вартості) Кодексу, або вартість товарів, обчислена відповідно до статті 63 (визначення митної вартості товарів на основі додавання вартості (обчислена вартість) цього Кодексу).

Кожний наступний метод застосовується, якщо митна вартість товарів не може бути визначена застосуванням попереднього методу.

Методи на основі віднімання та додавання вартості (обчислена вартість) можуть застосовуватися у будь-якій послідовності на прохання декларанта або уповноваженої ним особи. У разі якщо неможливо застосувати жоден із зазначених методів, митна вартість визначається за резервним методом відповідно до вимог, установлених статтею 64 цього Кодексу.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 червня 2020 року у справі № 1.380.2019.004752 (провадження № К/9901/10914/20), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89757404>.

1.2.4. Про застосування резервного методу 2г

Митний орган вправі застосувати резервний метод 2г є правомірним, якщо на пропозицію митниці додаткових документів позивач не надав, а надані документи не давали можливості для застосування першого методу, відповідно до приписів Митного кодексу України була проведена процедура консультацій, під час якої встановлена неможливість застосування другорядних 2а, 2б, 2в, 2г методів визначення митної вартості з наведенням належного обґрунтування неможливості їх застосування

19 червня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Львівської митниці ДФС на постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 07 жовтня 2019 року та касаційну скаргу позивача на додаткову постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 04 листопада 2019 року у справі № 1.380.2019.002044 за адміністративним позовом до Львівської митниці ДФС про визнання протиправним і скасування рішення про коригування митної вартості автомобіля, стягнення моральної шкоди.

Львівський окружний адміністративний суд рішенням від 26 червня 2019 року в задоволенні позову відмовив. Восьмий апеляційний адміністративний суд скасував рішення суду першої інстанції, ухвалив нове рішення, яким визнав протиправним і скасував рішення Львівської митниці ДФС про коригування митної вартості товарів. Додатковою постановою Восьмий апеляційний адміністративний суд вирішив питання розподілу судових витрат.

Верховний Суд касаційну скаргу Львівської митниці ДФС на постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду задовольнив, касаційну скаргу позивача на додаткову постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду задовольнив частково. Суд касаційної інстанції скасував оскаржувані постанови суду апеляційної інстанції та залишив чинним рішення Львівського окружного адміністративного суду.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Документи на ім'я іншої особи про умови придбання автомобіля не можна вважати такими, що містять відомості щодо ціни договору, що була фактично сплачена або підлягала сплаті саме позивачем за вказаний автомобіль. Отже, відповідач не мав достатніх підстав для визнання митної вартості автомобіля за основним методом (ціною договору) винятково на підставі ціни договору, який укладений не з позивачем, що, відповідно, зумовлює можливість понесення позивачем додаткових витрат, які б могли вплинути на складові митної вартості. У митного органу виникли обґрунтовані сумніви в правильності визначення декларантом митної вартості, оскільки заявлена митна вартість товару не підтверджена документально, про що зазначено безпосередньо і в рішенні про коригування митної вартості.

Таким чином, митниця правомірно витребувала додаткові документи: якщо рахунок сплачений, – банківські платіжні документи, що стосуються оцінюваного товару; за наявності – інші платіжні та/або бухгалтерські документи, що підтверджують вартість товару та містять реквізити, необхідні для ідентифікації ввезеного товару; транспортні (перевізні) документи, якщо за умовами поставки витрати на транспортування не включені у вартість товару, а також документи, що містять відомості про вартість перевезення оцінюваних товарів; якщо здійснювалося страхування, – страхові документи, а також документи, що містять відомості про вартість страхування. Ці документи визначені частиною другою статті 53 Митного кодексу України як такі, що підтверджують митну вартість товарів, тобто є основними при митному оформленні товару, а в цій справі при встановлених обставинах придбання автомобіля іншою особою мають суттєве значення.

Відповідач також витребував копію митної декларації країни відправлення, яка визначена частиною третьою статті 53 Митного кодексу України як додатковий документ.

Ураховуючи, що на пропозицію митниці додаткових документів позивач не надав, а надані документи не давали можливості для застосування першого методу, відповідно до приписів Митного кодексу України була проведена процедура консультацій, під час якої встановлена неможливість застосування другорядних 2а, 2б,

2в, 2г методів визначення митної вартості з наведенням належного обґрунтування неможливості їх застосування. Відповідно, митний орган правомірно застосував резервний метод 2г.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 червня 2020 року у справі № 1.380.2019.002044 (провадження № К/9901/31560/19, № К/9901/34055/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89928599>.

1.3. Оскарження картки відмови в митному оформленні

1.3.1. Про докази, якими має підтверджуватися розмір витрат на перевезення

Довідка про транспортні витрати є допустимим доказом на підтвердження витрат на перевезення товарів

31 травня 2019 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю «М'ясна фабрика «Фаворит Плюс» на постанову Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 17 листопада 2014 року та ухвалу Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 05 серпня 2015 року у справі № 804/16553/14 за адміністративним позовом товариства з обмеженою відповідальністю «М'ясна фабрика «Фаворит Плюс» до Дніпропетровської митниці ДФС про визнання протиправними та скасування рішень про коригування митної вартості товарів, виданих митницею карток відмови в митному оформленні товарів.

Дніпропетровський окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду, у задоволенні позову відмовив.

Товариство звернулося до Вищого адміністративного суду України з касаційною скаргою, в обґрунтування якої позивач зазначив, що висновки судів попередніх інстанцій щодо наявності розбіжностей у поданих під час митного оформлення документах не відповідають дійсності.

17 січня 2018 року справа в порядку, передбаченому підпунктом 4 пункту 1 Розділу VII Перехідних положень Кодексу адміністративного судочинства України (у редакції, що діє з 15 грудня 2017 року), була передана до Верховного Суду.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив частково: скасував оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а справу направив на новий розгляд до суду першої інстанції.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Якщо закон не визначає доказ (докази), винятково яким (-ми) має підтверджуватися розмір витрат на перевезення, то такі витрати можуть підтверджуватися будь-якими доказами. Митний кодекс України не визначив вид

доказів, якими має підтверджуватися розмір витрат на перевезення товарів (не вказав, що такими доказами можуть бути лише фінансові та/або бухгалтерські документи), а тому довідка про транспортні витрати є допустимим доказом на підтвердження витрат на перевезення товарів.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 травня 2019 року у справі № 804/16553/14 (провадження № К/9901/5149/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82119177>.

1.3.2. Про проведення митних формальностей щодо транспортного засобу від імені декларанта

Якщо декларант надав від свого імені повноваження на вчинення дій пов'язаних з проведенням митних формальностей уповноваженій особі, то така має право на вчинення дій пов'язаних з проведенням митних формальностей щодо транспортного засобу від імені декларанта в правовідносинах з митним органом, але не на вчинення процесуальних дій в адміністративній справі при оскарженні рішення про коригування митної вартості товару та картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення без відповідної довіреності

18 червня 2019 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув у порядку письмового провадження касаційну скаргу Митниці ДФС у Херсонській області, Автономній Республіці Крим та м. Севастополі на рішення Одеського окружного адміністративного суду від 26 березня 2018 року та постанову Одеського апеляційного адміністративного суду від 11 вересня 2018 року у справі № 815/5544/17 за адміністративним позовом до Митниці ДФС у Херсонській області, Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, за участю третьої особи, про визнання протиправним і скасування рішення про коригування митної вартості та картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

Одеський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Одеського апеляційного адміністративного суду, позов задовольнив. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що надані позивачем документи для проведення митного оформлення підтверджують заявлену митну вартість товару за основним методом (за ціною договору), а митний орган безпідставно визначив митну вартість за другорядним (резервним) методом та прийняв оскаржувані рішення про коригування митної вартості товарів та картку відмови, оскільки правильність визначення позивачем митної вартості товару за ціною договору, а також об'єктивна неможливість застосування основного методу не були спростовані контролюючим органом, посилання останнього на наявність розбіжностей в документах, що підтверджують числові значення складових митної вартості, чи відомостей щодо ціни, що була

фактично сплачена чи підлягає сплаті за ці товари, не знайшли свого підтвердження під час розгляду справи.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив частково: скасував оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а справу направив на новий розгляд до суду першої інстанції.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Декларант – це особа, яка самостійно здійснює декларування товару або від імені якої здійснюється декларування. Уповноважена особа (представник) – особа, яка на підставі договору або належно оформленого доручення, виданого декларантом, наділена правом вчиняти дії, пов'язані з проведенням митних формальностей, щодо товарів, транспортних засобів комерційного призначення від імені декларанта.

Зазначення як декларанта уповноваженої особи, яка діє від імені декларанта, не дозволяє ототожнювати таку з декларантом, визначення якого надане Митним кодексом України.

Оскільки декларант (а таким у справі є власник майна щодо якого проводяться митні процедури) надав від свого імені повноваження на вчинення дій пов'язаних з проведенням митних формальностей уповноваженій особі, то така мала право на вчинення дій пов'язаних з проведенням митних формальностей щодо транспортного засобу від імені декларанта, тобто в правовідносинах з митним органом, але це не свідчить про автоматичне надання права на вчинення процесуальних дій в адміністративній справі при оскарженні рішення про коригування митної вартості товару та картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення без відповідної довіреності.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 червня 2019 року у справі № 815/5544/17 (провадження № К/9901/64034/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82472865>.

1.3.3. Про підтвердження даних про ціну договору та склад митного правопорушення

Коригування митної вартості товарів здійснюється із застосуванням другорядних методів, якщо дані в наданих документах не підтверджують складові митної вартості товарів

08 серпня 2019 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу на постанову товариства з обмеженою відповідальністю «Грайф Флексіблс Україна» Житомирської митниці Державної фіскальної служби на постанову Житомирського окружного адміністративного суду від 09 квітня 2015 року та постанову Житомирського апеляційного адміністративного суду від 09 червня 2015 року у справі № 806/36/15 за адміністративним позовом до товариства з обмеженою відповідальністю «Грайф Флексіблс Україна» до Житомирської митниці Державної фіскальної служби

про скасування картки відмови Житомирської митниці Міндоходів у митному оформленні, визнання протиправним і скасування рішення про коригування митної вартості.

Житомирський окружний адміністративний суд у задоволенні позову відмовив, стягнуто з позивача на користь Державного бюджету України 4693,00 грн судового збору. Житомирський апеляційний адміністративний суд апеляційну скаргу позивача задовольнив частково: рішення суду змінив у частині стягнення судового збору (в сумі 1039 грн 80 коп.), а в решті постанову суду першої інстанції залишив без змін. Суди попередніх інстанцій виходили з доведеної митним органом складу правопорушення, передбаченого частиною шостою статті 54 Митного кодексу України, а отже, правомірності винесених спірних актів індивідуальної дії.

Позивачем подав касаційну скаргу, у якій зазначив, що відповідач при митному оформленні товару безпідставно визначив митну вартість за резервним методом і видав картки відмови в митному оформленні, оскільки у відповідача були наявні всі документи, необхідні для визначення митної вартості за ціною договору щодо товарів, які імпортуються.

Верховний Суд залишив без змін оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а касаційну скаргу – без задоволення.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Дані в наданих позивачем документах, поданих за переліком, передбаченим частинами першою, другою та третьою статті 53 Митного кодексу України, не підтверджують складові митної вартості товарів. Оскільки позивач належним чином не підтвердив задекларовану митну вартість товарів, то відповідач діяв відповідно до частини другої статті 58 Митного кодексу України щодо здійснення коригування митної вартості товарів із застосуванням другорядних методів.

Оскільки встановлений зв'язок продавця та покупця товару в спірних випадках, а ціна товару, визначена контрактом, є нижчою, ніж ціна оформлень аналогічного (подібного) товару, то митний орган правомірно прийняв рішення про коригування митної вартості та картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 серпня 2019 року у справі № 806/36/15 (провадження № К/9901/5190/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83552645>.

1.3.4. Про зазначення в рішеннях контролюючих органів інформації, зокрема, щодо митної вартості ідентичних або подібних (аналогічних) товарів, яка призвела до прийняття рішення про коригування та обґрунтування митної вартості товарів

Факт відсутності в рішеннях відповідача інформації, яка призвела до прийняття рішення про коригування заявленої декларантом митної вартості та обґрунтування митної

вартості товарів, не може бути єдиною підставою для визнання рішень митниці незаконними та такими, що підлягають скасуванню

28 листопада 2019 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув у порядку письмового провадження касаційну скаргу Харківської митниці ДФС на постанову Харківського окружного адміністративного суду від 16 червня 2016 року та ухвалу Харківського апеляційного адміністративного суду від 14 листопада 2016 року у справі № 820/12061/15 за адміністративним позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Автоентерпрайз» до Харківської митниці ДФС про визнання протиправними та скасування рішень про коригування митної вартості товарів і карток відмови, стягнення на користь позивача сплачений судовий збір та надмірно сплачені кошти.

Харківський окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Харківського апеляційного адміністративного суду, позов задовольнив частково: скасував рішення Харківської митниці ДФС про коригування митної вартості товарів і картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення Харківської митниці ДФС, а в іншій частині задоволення позовних вимог відмовив. Рішення судів мотивовані тим, що позивач подав відповідачу всі достатні відомості для застосування методу визначення митної вартості за ціною договору щодо товарів, які імпортуються, а тому відповідач безпідставно обрав другорядний метод визначення митної вартості.

Відповідач подав касаційну скаргу, в якій, зокрема, зазначив щодо митної вартості, яка була скоригована в оскаржуваних рішеннях, що вони відповідають ринковій вартості завезеного товару позивача, яким є автомобілі.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив частково: скасував оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а справу направив на новий розгляд до Харківського окружного адміністративного суду.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Факт відсутності в рішеннях відповідача інформації (зокрема, щодо митної вартості ідентичних або подібних (аналогічних) товарів), яка призвела до прийняття рішення про коригування митної вартості, заявленої декларантом, та обґрунтування митної вартості товарів, не може бути єдиною підставою для визнання рішень митниці незаконними та такими, що підлягають скасуванню.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 листопада 2019 року у справі № 820/12061/15 (провадження № К/9901/8010/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86000030>.

1.3.5. Про врахування митним органом інформації з джерела в мережі Інтернет як доказу

Під час роботи з аналізу, виявлення та оцінки ризиків інформація, яка розміщена в мережі Інтернет, може бути використана митним органом як джерело довідкової інформації

20 березня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу на рішення Сумського окружного адміністративного суду від 10 січня 2019 року та постанову Другого апеляційного адміністративного суду від 21 травня 2019 року у справі № 480/3807/18 за адміністративним позовом до Сумської митниці ДФС про визнання протиправними та скасування рішення про коригування митної вартості товарів та картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

Сумський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Другого апеляційного адміністративного суду, у задоволенні позову відмовив. Суди попередніх інстанцій виходили з того, що під час прийняття рішення про коригування митної вартості товарів і картки відмови в прийнятті митної декларації транспортного засобу відповідач діяв на підставі та в межах закону. Суди врахували, що в митного органу були обґрунтовані сумніви в достовірності визначеної позивачем митної вартості товару з огляду на надані під час митного оформлення документи та додатково отриману інформацію щодо цього ж транспортного засобу.

Позивачка звернулася з касаційною скаргою, у якій зазначила про безпідставність використання митницею при визначенні вартості товару цінової інформації з вебсайту www.AutoAStat.com, оскільки така інформація не містить достовірних даних щодо предмета доказування в цій справі (вартості придбаного транспортного засобу). Скаржниця також звернула увагу на те, що відповідач скоригував митну вартість товару за другорядним методом (за ціною договору щодо ідентичних товарів), а в оскаржуваному рішенні йдеться про цінову інформацію щодо спірного транспортного засобу.

Верховний Суд залишив без змін оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а касаційну скаргу – без задоволення.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Під час роботи з аналізу, виявлення та оцінки ризиків інформація, яка розміщена в мережі Інтернет, може бути використана митним органом як джерело довідкової інформації наряду з іншими доказами, наявними в його розпорядженні.

Підставою для прийняття рішення про коригування митної вартості митний орган вказав встановлення розбіжностей між заявленою митною вартістю та інформацією з відкритих джерел, зокрема, інтернет-сайту www.autoastat.com щодо торгів з продажу даного транспортного засобу з конкретним ідентифікаційним номером (VIN). Для визначення митної вартості вказаного автомобіля відповідач використав інформацію щодо ціни його продажу на торгах, до якої була додана вартість

транспортування до кордону України подібних транспортних засобів з країни відправлення США.

У зв'язку з прийняттям рішення про коригування митної вартості товарів митниця правомірно видала картку відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 березня 2020 року у справі № 480/3807/18 (провадження № К/9901/17680/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88336902>.

1.3.6. Про підтвердження задекларованої митної вартості автомобіля та надання додаткових документів на запит контролюючого органу

Витребування додаткових документів на підтвердження задекларованої митної вартості та вчинення митницею дій, спрямовані на визначення дійсної митної вартості товару, може відбуватися тільки в разі наявності підстав для обґрунтованих сумнівів щодо достовірності поданих декларантом відомостей про митну вартість товару

27 березня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Митниці Державної фіскальної служби у Херсонській області, Автономній Республіці Крим та м. Севастополі на рішення Херсонського окружного адміністративного суду від 20 лютого 2019 року та постанову П'ятого апеляційного адміністративного суду від 17 липня 2019 року у справі № 540/2605/18 за адміністративним позовом до Митниці Державної фіскальної служби у Херсонській області, Автономній Республіці Крим та м. Севастополі про визнання протиправними та скасування рішення про коригування митної вартості товарів та картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення, а також визнання заявленої декларантом митної вартості товару щодо товару, який імпортується.

Херсонський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою П'ятого апеляційного адміністративного суду, адміністративний позов задовольнив частково: визнав протиправним і скасував рішення митниці про коригування митної вартості товарів та картку відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні, випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення, а в іншій частині позовних вимог відмовив. Суди попередніх інстанцій виходили з того, що декларант подав всі документи, передбачені частиною другою статті 53 Митного кодексу України, які ідентифікували автомобіль, що ввозився на митну територію України позивачкою, містили повні та достовірні дані, що підтверджували задекларовану за основним методом (за ціною договору) митну вартість автомобіля.

Верховний Суд залишив без змін оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а касаційну скаргу – без задоволення.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Органи доходів і зборів при здійсненні контролю за правильністю обчислення декларантом митної вартості товару мають право витребувати додаткові документи не в усіх випадках, а лише в тих, які передбачені частиною третьою статті 54 Митного кодексу України. Витребування додаткових документів на підтвердження задекларованої митної вартості може відбуватися тільки за наявності підстав для обґрунтованих сумнівів щодо достовірності поданих декларантом відомостей про митну вартість товару. Такі сумніви можуть бути зумовлені, зокрема, неповнотою поданих документів для підтвердження заявленої митної вартості товару, невідповідністю характеристик товару, зазначених у поданих документах, результату митного огляду цього товару, порівнянням заявленої митної вартості з митною вартістю ідентичних або подібних товарів, митне оформлення яких уже здійснене.

Наявність у митного органу обґрунтованого сумніву у правильності визначення митної вартості є обов'язковою, оскільки з цією обставиною закон пов'язує можливість витребування додаткових документів у декларанта та надає митниці право вчиняти дії, спрямовані на визначення дійсної митної вартості товару.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 березня 2020 року у справі № 540/2605/18 (провадження № К/9901/24076/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88460704>.

1.3.7. Про майновий інтерес декларанта

Майновий інтерес декларанта складає розмір митних платежів та інших податків, який він має доплатити в порівнянні з розміром таких платежів, визначених на підставі заявленої митної вартості товарів при декларуванні

11 червня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув у порядку письмового провадження касаційну скаргу Слобожанської митниці Держмитслужби на ухвалу Другого апеляційного адміністративного суду від 14 січня 2020 року у справі № 480/3507/19 за адміністративним позовом до Слобожанської митниці Держмитслужби про визнання протиправними та скасування рішення про коригування митної вартості товарів та картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

Сумський окружний адміністративний суд рішенням від 24 жовтня 2019 року адміністративний позов задовольнив. 20 листопада 2019 року Сумський окружний адміністративний суд ухвалив додаткове рішення, відповідно до якого стягнув коштом бюджетних асигнувань Сумської митниці ДФС на користь особи судовий збір у розмірі 1536,80 грн.

Другий апеляційний адміністративний суд ухвалою від 14 січня 2020 року повернув апеляційну скаргу у зв'язку з неусуненням недоліків апеляційної скарги в порядку, визначеному ухвалою від 23 грудня 2019 року.

Відповідач звернувся до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду з касаційною скаргою, в якій просив скасувати ухвалу про повернення апеляційної скарги та направити справу для продовження розгляду до суду апеляційної інстанції. На обґрунтування касаційної скарги відповідач зазначив, що при сплаті судового збору за подання апеляційної скарги виходив із суми, яка була сплачена за подання позовної заяви як за дві вимоги немайнового характеру, про що було вказано в додатковому рішенні Сумського окружного адміністративного.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив, ухвалу Другого апеляційного адміністративного суду скасував, а справу направити до суду апеляційної інстанції для продовження розгляду.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Визначена в рішенні митного органу митна вартість товару безпосередньо не впливає на майновий стан декларанта. Майновий інтерес для нього складає той розмір митних платежів та інших податків, який він має доплатити в порівнянні з розміром таких платежів, визначених на підставі заявленої митної вартості товарів при декларуванні. Обсяг грошового (вартісного) виразу зміни складу майна позивача у цих спорах збігається з сумою різниці митних платежів та інших податків, яку він має доплатити.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 червня 2020 року у справі № 480/3507/19 (провадження № К/9901/2895/20), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89757234>.

1.3.8. Про контроль правильності обчислення декларантом митної вартості

Контроль правильності обчислення декларантом митної вартості здійснюють митні органи у визначений законом спосіб у разі наявності обґрунтованих сумнівів у достовірності поданих декларантом відомостей

02 липня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Волинської митниці Державної фіскальної служби України на постанову Волинського окружного адміністративного суду від 06 вересня 2017 року та ухвалу Львівського апеляційного адміністративного суду від 07 грудня 2017 року у справі № 803/916/17 за адміністративним позовом до Волинської митниці Державної фіскальної служби України, інспектора Волинської митниці Державної фіскальної служби про визнання протиправним і скасування рішення про коригування митної вартості.

Волинський окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Львівського апеляційного адміністративного суду, позов задовольнив. Суди попередніх інстанцій виходили з того, що позивач надав митному органу достатній пакет документів на підтвердження повноти та достовірності заявленої митної вартості товару за «основним методом».

Відповідач звернувся з касаційною скаргою, де вказав на невідповідність висновків судів попередніх інстанцій фактичним обставинам справи, які, на думку митного органу, полягають у безпідставному визначенні позивачем митної вартості товару за ціною договору, з огляду на те, що документи, подані декларантом для підтвердження митної вартості товарів, не містять усіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості, зокрема витрат, понесених на транспортування оцінюваного транспортного засобу та здійснення платежів третім особам на користь продавця та відомостей про оплату комісійних, посередницьких послуг.

Верховний Суд залишив без змін оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а касаційну скаргу – без задоволення.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Митні органи мають право здійснювати контроль правильності обчислення декларантом митної вартості, але ці повноваження здійснюються в спосіб, визначений законом, зокрема, витребування додаткових документів на підтвердження задекларованої митної вартості може відбуватися тільки в разі наявності обґрунтованих сумнівів у достовірності поданих декларантом відомостей.

Такі сумніви можуть бути зумовлені неповнотою поданих документів для підтвердження заявленої митної вартості товарів, невідповідністю характеристик товарів, зазначених у поданих документах, митному огляду цих товарів, порівнянням рівня заявленої митної вартості товарів з рівнем митної вартості ідентичних або подібних товарів, митне оформлення яких уже здійснене, тощо. Наявність у митного органу обґрунтованого сумніву в правильності визначення митної вартості є обов'язковою, оскільки з цією обставиною закон пов'язує можливість витребування додаткових документів у декларанта та надає митниці право вчиняти наступні дії, спрямовані на визначення дійсної митної вартості товарів.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 02 липня 2020 року у справі № 803/916/17 (провадження № К/9901/1137/17), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/90155086>.

1.4. Правовий режим відповідальності

1.4.1. Про право декларанта на оскарження рішення органу доходів і зборів про коригування заявленої митної вартості товарів

Відмова декларанта від такого права та подання нової митної декларації зі сплатою митних платежів у встановленому митним органом розмірі без оформлення відповідної

фінансової гарантії не може слугувати підставою для позбавлення його права на судове оскарження рішення про коригування митної вартості

07 травня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Чорноморської митниці Держмитслужби, яка є правонаступником Миколаївської митниці ДФС, на рішення Миколаївського окружного адміністративного суду від 15 квітня 2019 року та постанову П'ятого апеляційного адміністративного суду від 14 листопада 2019 року у справі № 400/2922/18 за адміністративним позовом до Миколаївської митниці ДФС про скасування рішення та відшкодування майнової шкоди.

Миколаївський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою П'ятого апеляційного адміністративного суду, адміністративний позов задовольнив частково: визнав протиправним і скасував рішення митниці про коригування митної вартості товарів, у задоволенні іншої частини позову відмовив. Суди попередніх інстанцій виходили з того, що позивач надав до митного органу всі документи, які підтверджують заявлену в декларації митну вартість товару, але митний орган як суб'єкт владних повноважень не довів, що подані документи є недостатніми чи такими, які викликають сумніви щодо їхньої достовірності. На думку судів попередніх інстанцій, при визначенні митної вартості автомобіля за резервним методом митний орган застосував інформацію про вартість в країні експорту автомобіля з подібними характеристиками, яка не враховує особливості стану транспортного засобу позивача, який вже був у використанні, тому її застосування є необґрунтованим.

Митниця в касаційній скарзі наголосила на суперечливості поданих позивачем документів і вказала, що подані декларантом додаткові документи містили неповні відомості, а саме: надані фіскальний чек та квитанцію на оплату дизельного палива неможливо ідентифікувати з оформлюваним транспортним засобом, а експортна декларація не була завірена митним органом країни відправлення та не містила інформації щодо вартості автомобіля.

Верховний Суд касаційну скаргу залишив без задоволення, а рішення Миколаївського окружного адміністративного суду та постанову П'ятого апеляційного адміністративного суду – без змін.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Порядок повернення авансових платежів (передоплати) та помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 18 липня 2017 року № 643, регламентує дії декларанта, який не згоден з рішенням органу доходів і зборів про коригування заявленої митної вартості товарів та має намір подати митному органу додаткові документи для підтвердження заявленої ним митної вартості.

У разі визнання митним органом заявленої митної вартості в результаті розгляду додатково поданих декларантом документів та самостійного скасування рішення

про коригування заявленої митної вартості декларанту надається право на спрощений порядок повернення митним органом гарантійної суми, яка дорівнює різниці між сумою митних платежів, обчисленою згідно з митною вартістю товарів, визначеною декларантом, та сумою митних платежів, обчисленою згідно з митною вартістю товарів, визначеною митним органом (розділ X Митного кодексу України).

У випадку, якщо декларант не згоден із рішенням про коригування митної вартості, але не має наміру надавати митному органу додаткові документи для підтвердження заявленої митної вартості (як позивач у справі), подання з метою випуску товару у вільний обіг нової митної декларації із зазначенням митної вартості товару у скоригованому митним органом розмірі не суперечить приписам частини сьомої статті 55 Митного кодексу України та в жодному разі не може свідчити про згоду декларанта зі скоригованою митним органом митною вартістю. Митні платежі в такому разі сплачуються в розмірі згідно зі скоригованою митною вартістю.

З огляду на те, що частина восьма статті 55 Митного кодексу України встановлює право, а не обов'язок декларанта на підтвердження заявленої митної вартості в позасудовому порядку, відмова декларанта від такого права та подання нової митної декларації зі сплатою митних платежів у встановленому митним органом розмірі без оформлення відповідної фінансової гарантії не може слугувати підставою для позбавлення його права на судове оскарження рішення про коригування митної вартості та є порушенням його права на справедливий суд, гарантованого, зокрема, статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 травня 2020 року у справі № 400/2922/18 (провадження № К/9901/34339/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89136649>.

1.4.2. Про визначення триваючого правопорушення у справах про порушення митних правил

Триваючими є правопорушення, які розпочалися з протиправної дії або бездіяльності, здійснюються потім безперервно, у спосіб невиконання обов'язку

28 травня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу на постанову Вінницького апеляційного адміністративного суду від 18 жовтня 2017 року у справі № 725/3410/17 за адміністративним позовом до Львівської митниці ДФС про визнання незаконною та скасування постанови про накладення адміністративного стягнення у справі про порушення митних правил.

Першотравневий районний суд міста Чернівці постановою від 22 серпня 2017 року адміністративний позов задовольнив. Суд першої інстанції виходив з того, що при винесенні постанови відносно позивача не були належним чином перевірені всіх істотні обставини, що підлягають з'ясуванню при розгляді справи.

Вінницький апеляційний адміністративний суд постанову Першотравневого районного суду міста Чернівці скасував і прийняв нову постанову, якою в задоволенні адміністративного позову відмовив повністю. Суд апеляційної інстанції послася на те, що постанова у справі про порушення митних правил прийнята правомірно, оскільки в діях позивача наявний склад правопорушення.

Верховний Суд касаційну скаргу залишив без задоволення, а постанову суду апеляційної інстанції – чинною.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Перелік триваючих правопорушень не є вичерпним, а лише конкретизуючим щодо окремих статей.

У положеннях Митного кодексу України не міститься визначення триваючого правопорушення.

Триваючими визначаються правопорушення, які розпочалися з якоїсь протиправної дії або бездіяльності, здійснюються потім безперервно, у спосіб невиконання обов'язку. Початковим моментом такого діяння може бути активна дія або бездіяльність, коли винний або не виконує конкретний покладений на нього обов'язок, або виконує його неповністю чи неналежним чином.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 травня 2020 року у справі № 725/3410/17 (провадження № К/9901/50197/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89488887>.

1.4.3. Про звільнення особи від відповідальності за статтею 470 Митного кодексу України

Особа звільняється від відповідальності за статтею 470 Митного кодексу України в разі наявності факту аварії або дії обставин непереборної сили за умови документального підтвердження такого факту та вчасного (до закінчення встановленого строку транзитного перевезення) письмового повідомлення найближчого митного органу про обставини події

11 червня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Львівської митниці ДФС на постанову Галицького районного суду м. Львова від 08 липня 2016 року та постанову Львівського апеляційного адміністративного суду від 22 серпня 2016 року у справі № 461/3667/16-а за адміністративним позовом до Львівської митниці ДФС про скасування постанови у справі про порушення митних правил.

Галицький районний суд м. Львова позовні вимоги задовольнив частково: постанову Львівської митниці Державної фіскальної змінив у частині накладення стягнення та звільнив особу від адміністративної відповідальності за малозначністю.

Львівський апеляційний адміністративний суд постанову Галицького районного суду м. Львова скасував і прийнято нову, якою позов задовольнив, скасував постанову у справі про порушення митних правил щодо накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу.

Львівська митниця ДФС у касаційній скарзі просила скасувати оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій та прийняти нове рішення про відмову в задоволенні позову повністю. В обґрунтування своїх вимог відповідач послався на те, що дії позивача містять ознаки порушення митних правил, визначених частиною третьою статті 470 Митного кодексу України, у зв'язку з чим позивач був обґрунтовано притягнутий до адміністративної відповідальності: не надав до митного органу доказів існування визначених статтею 460 Митного кодексу України обставин (аварії, дії обставин непереборної сили), наявність яких звільняє особу від адміністративної відповідальності, у межах строку, встановленого частиною першою статті 95 Митного кодексу України.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив, скасував оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій та ухвалити нове судове рішення, яким відмовив у задоволенні позову.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Особа звільняється від відповідальності за статтею 470 Митного кодексу України в разі наявності факту аварії або дії обставин непереборної сили за умови документального підтвердження такого факту та вчасного (до закінчення встановленого строку транзитного перевезення) письмового повідомлення найближчого митного органу про обставини події.

Отже, такі факти, як вихід із ладу транспортного засобу та його подальший ремонт не можуть бути прирівняні до аварії або обставин непереборної сили.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 червня 2020 року у справі № 461/3667/16-а (провадження № К/9901/13490/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89849195>.

2. Митні спори щодо оподаткування та реалізації повноважень контролюючого органу

2.1. Про повноваження митного органу здійснювати митний контроль після завершення митного оформлення товару

Якщо митний орган не визначав митну вартість товару, а така вартість була визначена платником податку самостійно, то митний орган вправі здійснювати митний контроль після завершення митного оформлення за умови обґрунтованої підозри, що під час пропуску товарів через митний кордон України було допущене порушення законодавства України

12 лютого 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Головного управління ДФС у Запорізькій області на постанову Запорізького окружного адміністративного суду від 24 жовтня 2016 року й ухвалу Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 26 січня 2017 року у справі № 808/1236/16 за адміністративним позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Кліон» до Головного управління ДФС у Запорізькій області про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень.

Запорізький окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду, позовні вимоги задовольнив. Суди попередніх інстанцій виходили з того, що контролюючий орган не довів наявності неправдивих відомостей щодо ціни товару, заявлену під час митного оформлення товару, та заниження позивачем митної вартості імпортованого товару, а тому контролюючий орган самостійно визначив митну вартість товару, що унеможлиблює подальше її коригування.

Верховний Суд залишив без змін оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а касаційну скаргу – без задоволення.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Якщо митний орган під час прийняття вантажної митної декларації самостійно визначає митну вартість товару та пропускає товар на митну територію України (після сплати імпортером передбачених законом податків і зборів), то надалі він не має правових підстав для прийняття податкових повідомлень про донарахування податкових зобов'язань. Водночас, якщо митний орган не визначав митну вартість товару, а така вартість була визначена платником податку самостійно, то митний орган вправі здійснювати митний контроль і після завершення митного оформлення за умови обґрунтованої підозри, що під час пропуску товарів через митний кордон України було допущене порушення законодавства України.

Надходження від уповноважених органів іноземних держав документально підтвердженої інформації про непідтвердження автентичності поданих органамі доходів

і зборів документів щодо товарів, митне оформлення яких завершено, недостовірність відомостей, що в них містяться є підставою для проведення перевірки.

При вирішенні спорів щодо правомірності рішень контролюючого органу, необхідно враховувати, що відповідно до вимог статті 71 Кодексу адміністративного судочинства України обов'язок доведення відповідних обставин у спорах між особою та суб'єктом владних повноважень покладається на суб'єкта владних повноважень.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 лютого 2020 року у справі № 808/1236/16 (провадження № К/9901/18937/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87527262>.

2.2. Про розрахунок належного до сплати судового збору при оскарженні рішень про коригування митної вартості товарів

При оскарженні рішення про коригування митної вартості товарів ціною позову є різниця митних платежів, що підлягали сплаті з урахуванням митної вартості, розрахованої декларантом, та митної вартості, розрахованої митним органом

16 березня 2020 року Верховний Суд у складі судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Касаційного адміністративного суду розглянув у порядку письмового провадження касаційну скаргу Львівської митниці ДФС на ухвалу Восьмого апеляційного адміністративного суду від 01 жовтня 2019 року у справі № 1.380.2019.001962 за адміністративним позовом до Львівської митниці ДФС про визнання протиправним та скасування рішення про коригування митної вартості.

Львівський окружний адміністративний суд повністю задовольнив позов. Восьмий апеляційний адміністративний суд ухвалою від 01 жовтня 2019 року апеляційну скаргу Львівської митниці ДФС повернув скаржнику через неусунення недоліків апеляційної скарги в повному обсязі. Апеляційний суд указав, що в цій справі була правильно розрахована належна до сплати сума судового збору, виходячи з різниці показників митної вартості товару, визначених митним органом і позивачем.

Львівська митниця ДФС подала касаційну скаргу, у якій з посиланням на порушення апеляційним судом норм процесуального права просила скасувати ухвалу про повернення апеляційної скарги та направити справу для продовження розгляду до Восьмого апеляційного адміністративного суду. В обґрунтування вимог касаційної скарги зазначено, що апеляційний суд помилково ототожнив поняття «митні платежі» та «митна вартість» при розрахунку належного до сплати розміру судового збору. На переконання скаржника, саме різниця між сумами мита і ПДВ, нарахованими за митною вартістю, визначеною декларантом, і митною вартістю, визначеною митним органом, і є ціною позову.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду ухвалою від 06 лютого 2020 року справу передав на розгляд судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Касаційного адміністративного

суду у складі Верховного Суду на підставі статей 346, 347 Кодексу адміністративного судочинства України з метою забезпечення єдності практики вирішення спорів у подібних правовідносинах.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив і скасував ухвалу Восьмого апеляційного адміністративного суду про повернення апеляційної скарги у справі.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Митна вартість товару для декларанта є базою оподаткування податком на додану вартість та митними платежами. На митні органи з метою виконання та досягнення митних цілей покладені функціональні обов'язки з контролю за правильністю визначення платником митної вартості товарів. Якщо за наслідками такого контролю встановлено, що митна вартість визначена не правильно, орган доходів і зборів приймає рішення про коригування митної вартості, унаслідок прийняття якого пропорційно змінюється і розмір належних до сплати митних платежів і податку на додану вартість.

Визначена в рішенні контролюючого органу митна вартість товару безпосередньо не впливає на майновий стан декларанта. Майновий інтерес для нього складає той розмір митних платежів та інших податків, який він має доплатити в порівнянні з розміром таких платежів, визначених на підставі заявленої ним митної вартості товарів при декларуванні. Обсяг грошового (вартісного) виразу зміни складу майна позивача в цих спорах збігається з сумою різниці митних платежів та інших податків, яку він має доплатити.

Судова палата з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду визнала за необхідне сформулювати правовий висновок, що при оскарженні рішення про коригування митної вартості товарів ціною позову в розумінні підпункту 1 пункту 3 частини другої статті 4 Закону України «Про судовий збір» є різниця митних платежів, що підлягали сплаті з урахуванням митної вартості, розрахованої декларантом, та митної вартості, розрахованої митним органом в оскаржуваному рішенні.

Таким чином, судова палата з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду відступила від висновків щодо застосування норм права у подібних правовідносинах, викладених в постановках Верховного Суду від 21 серпня 2018 року у справі № 810/3206/17 і від 31 січня 2019 року у справі № 814/1045/16, що розрахунок належного до сплати судового збору при оскарженні рішень про коригування митної вартості товарів має здійснюватися на підставі розміру різниці між митною вартістю, що була розрахована позивачем, та митною вартістю, що була визначена оскаржуваними рішеннями.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 березня 2020 року у справі № 1.380.2019.001962 (провадження № К/9901/30593/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88305171>.

2.3. Про повноваження контролюючого органу витребувати додаткові документи, передбачені частиною третьою статті 53 Митного кодексу України для підтвердження заявленої митної вартості

Неподання документів, зазначених у частинах другій-четвертій статті 53 Митного кодексу України, може призвести до відмови в митному оформленні товарів за заявленою декларантом митною вартістю та коригування митної вартості товарів лише в тому разі, коли в органу доходів і зборів будуть обґрунтовані підстави вважати, що таке неподання зумовило неповноту та/або недостовірність відомостей про митну вартість

20 березня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Сумської митниці ДФС на постанову Другого апеляційного адміністративного суду від 04 червня 2019 року у справі № 480/4423/18 за адміністративним позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Інноваційні технічні рішення» до Сумської митниці ДФС про визнання протиправним та скасування рішення та картки відмови.

Сумський окружний адміністративний суд рішенням від 17 січня 2019 року у задоволенні адміністративного позову відмовив. Другий апеляційний адміністративний суд рішення Сумського окружного адміністративного суду скасував; позов задовольнив, визнав протиправними та скасував спірні рішення про коригування митної вартості товарів та картку відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення. Апеляційний суд вказав на те, що ненадання платіжного документа, який відсутній у декларанта, не може свідчити про неналежне виконання вимог митниці про надання додаткових документів, як і не може свідчити про наявність розбіжностей у наданих документах. На думку апеляційного суду, відомості щодо ціни товару, зазначені в поданому декларантом для митного оформлення товарів інвойсі, є достовірними та такими, що не можуть бути піддані сумніву митним органом.

Відповідач звернувся до Верховного Суду з касаційною скаргою, у якій посилався на неправильне застосування судом норм матеріального та процесуального права, а саме: ненадання судом оцінки аргументам відповідача щодо розбіжностей у поданих позивачем документах щодо одиниці виміру товару, що імпортується, а також ненадання позивачем на вимогу митного органу документа про сплату митної вартості відповідного товару, оплата за який за умовами договору між позивачем та продавцем такого товару мала відбутися в межах 10-денного строку, встановленого Митним кодексом України для надання декларантом додаткових документів на вимогу митного органу.

Верховний Суд касаційну скаргу залишив без задоволення, а постанову Другого апеляційного адміністративного суду – без змін.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Неподання декларантом документів, зазначених у частинах другій-четвертій статті 53 Митного кодексу України, не тягне для нього негативних правових наслідків. Неподання таких документів може тягнути за собою відмову в митному оформленні товарів за заявленою декларантом митною вартістю та, відповідно, коригування митної вартості товарів лише в тому разі, коли в органі доходів і зборів будуть обґрунтовані підстави вважати, що таке неподання зумовило неповноту та/або недостовірність відомостей про митну вартість.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 березня 2020 року у справі № 480/4423/18 (провадження № К/9901/19899/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88337245>.

Наявність обґрунтованих сумнівів у правильності зазначеної декларантом митної вартості товарів є імперативною умовою, з якою закон пов'язує можливість витребування додаткових документів у декларанта та надає митниці право вчиняти дії, спрямовані на визначення дійсної митної вартості товарів

07 травня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Львівської митниці ДФС на рішення Львівського окружного адміністративного суду від 11 липня 2019 року та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 07 жовтня 2019 року у справі № 1.380.2019.001625 за адміністративним позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Фескор» до Львівської митниці ДФС про визнання протиправними та скасування рішень.

Львівський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Восьмого апеляційного адміністративного суду, позовні вимоги задовольнив.

Верховний Суд касаційну скаргу залишив без задоволення, а постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду та рішення Львівського окружного адміністративного суду – без змін.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Основним методом визначення митної вартості товарів є перший метод (за ціною договору), але обов'язок доведення митної вартості товару лежить на позивачі. Митний орган у разі наявності обґрунтованих сумнівів у достовірності поданих декларантом відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи інформації щодо ціни, яка була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари, може витребувати додаткові документи.

Водночас наявність обґрунтованих сумнівів у правильності зазначеної декларантом митної вартості товарів є імперативною умовою, оскільки з цією обставиною закон пов'язує можливість витребування додаткових документів у декларанта та надає митниці право вчиняти наступні дії, спрямовані на визначення дійсної митної вартості

товарів. Такі сумніви є обґрунтованими, якщо надані декларантом документи містять розбіжності, наявні ознаки підробки або не містять всіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи інформації щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари.

Саме на митний орган покладається обов'язок зазначити конкретні обставини, які викликали відповідні сумніви, причини неможливості їх перевірки на підставі наданих декларантом документів, а також обґрунтувати необхідність перевірки сумнівних відомостей та зазначити документи, надання яких може усунути сумніви в достовірності цих відомостей.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 травня 2020 року у справі № 1.380.2019.001625 (провадження № К/9901/31148/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/89138703>.

Розбіжності щодо умов оплати товару в документах, доданих до митної декларації на підтвердження митної вартості, не є тими розбіжностями (суперечностями), які є підставою для витребування контролюючим органом додаткових документів, якщо інші документи в сукупності не викликають сумнів у достовірності задекларованої митної вартості

29 липня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Одеської митниці Державної фіскальної служби на рішення Одеського окружного адміністративного суду від 02 липня 2019 року та постанову П'ятого апеляційного адміністративного суду від 12 листопада 2019 року у справі № 420/1709/19 за адміністративним позовом товариства з обмеженою відповідальністю «УІТАКА» до Одеської митниці Державної фіскальної служби про визнання протиправними та скасування рішення про коригування митної вартості товарів і картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

Одеський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою П'ятого апеляційного адміністративного суду, адміністративний позов задовольнив, визнав протиправними та скасував рішення про коригування митної вартості товарів і картку відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення. Суди попередніх інстанцій виходили з того, що товариство в цілях митного оформлення подало всі документи, передбачені частиною другою статті 53 Митного кодексу України, які містили об'єктивні та достовірні дані, що підтверджували заявлену декларантом митну вартість товару за основним методом, а також виконало вимоги контролюючого органу щодо надання додаткових документів, тому в митниці не було підстав для проведення коригування митної вартості товару.

Митниця подала касаційну скаргу, де вказала, що в рахунку фактурі (інвойсі) не був зазначений перелік витрат, які входять до ціни товару, зокрема, чи входить до ціни товару вартість упаковки (пакувальних матеріалів) і робіт, пов'язаних із пакуванням. Ці обставини виключали можливість контролюючого органу перевірити числове значення заявленої митної вартості відповідно до частини першої статті 54 Митного кодексу України.

Верховний Суд у складі Касаційного адміністративного суду перевірів наведені в касаційній скарзі доводи відповідача, заперечення позивача проти касаційної скарги, правильність застосування судами першої та апеляційної інстанцій норм матеріального та процесуального права, і дійшов висновку, що касаційна скарга не підлягає задоволенню, а оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій необхідно залишити без змін.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Обов'язок довести задекларовану митну вартість товару лежить на декларанті. Декларант при митному оформленні імпортованого товару зобов'язаний надати документи за переліком, визначеним частиною другою статті 53 Митного кодексу України.

Повноваження контролюючого органу витребувати додаткові документи стосується тільки тих документів, які дають можливість пересвідчитись у правильності чи помилковості задекларованої митної вартості, а не всіх документів, передбачених статтею 53 Митного кодексу України. Ненадання декларантом витребуваних контролюючим органом документів може бути підставою для коригування митної вартості у випадку, коли подані документи є недостатніми чи такими, що у своїй сукупності не спростовують об'єктивних сумнівів щодо достовірності наданої декларантом інформації.

У процедурах контролю за митною вартістю товару предметом доказування є ціна товару та інші складові митної вартості товару. Умови, на яких має здійснитися оплата за товар, якщо вони безпосередньо не впливають на ціну товару, останньої не стосуються. Таким чином, розбіжності щодо умов оплати товару в документах, доданих до митної декларації на підтвердження митної вартості, не є тими розбіжностями (суперечностями), які є підставою для витребування контролюючим органом додаткових документів, якщо інші документи в сукупності не викликають сумнів у достовірності задекларованої митної вартості. Зокрема, це може відбуватися, коли декларант надав документи, які підтверджують всі складові митної вартості, сплату визначеної згідно з умовами зовнішньоекономічного контракту ціни за товар і послуг зі страхування тощо, вартість яких відповідно до чинного законодавства включена до митної вартості.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 липня 2020 року у справі № 420/1709/19 (провадження № К/9901/34107/19), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/90674216>.

2.4. Про підтвердження країни походження товару з метою застосування пільгового режиму в оподаткуванні ввізним митом

Сертифікат про походження товару є основним документом, що свідчить про країну походження товару для надання товару режиму вільної торгівлі відповідно до критерію достатньої обробки/переробки товару. Розв'язання питання щодо країни походження товару має прийматися після одержання додаткових відомостей

03 березня 2020 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянувши у відкритому судовому засіданні касаційну скаргу Волинської митниці Державної фіскальної служби на постанову Волинського окружного адміністративного суду від 11 жовтня 2017 року й ухвалу Львівського апеляційного адміністративного суду від 30 листопада 2017 року у справі № 803/1208/17 за адміністративним позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Агротехніка» до Волинської митниці Державної фіскальної служби про визнання протиправними та скасування рішень, зобов'язання відповідача здійснити митне оформлення товару.

Волинський окружний адміністративний суд постановою від 11 жовтня 2017 року, залишеною без змін ухвалою Львівського апеляційного адміністративного суду від 30 листопада 2017 року, позовні вимоги задовольнив.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив частково. Касаційний суд скасував постанову Волинського окружного адміністративного суду та ухвалу Львівського апеляційного адміністративного суду в частині задоволених позовних вимог про зобов'язання Волинської митниці Державної фіскальної служби здійснити митне оформлення товару із застосуванням пільгового режиму в оподаткуванні ввізним митом відповідно до вимог Угоди про Правила визначення країни походження товарів у Співдружності Незалежних Держав від 20 листопада 2009 року та Договору про зону вільної торгівлі держав учасниць Співдружності Незалежних Держав від 18 жовтня 2011 року. Верховний Суд постановив ухвалити в цій частині нове рішення, яким у задоволенні позовних вимог про зобов'язання вчинити дії відмовити, а в решті вимог залишити без змін постанову Волинського окружного адміністративного суду та ухвалу Львівського апеляційного адміністративного суду.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Основним документом, що свідчить про країну походження товару для надання товару режиму вільної торгівлі відповідно до критерію достатньої обробки/переробки товару є сертифікат про походження товару, виданий уповноваженим органом держави вивезення відповідно до її національного законодавства.

Отже, вирішення питання щодо країни походження товару має прийматися після одержання додаткових відомостей, сам факт звернення до компетентних організацій країн СНД ще не є підставою для відмови в прийнятті митної декларації.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 березня 2020 року у справі № 803/1208/17 (провадження № К/9901/1225/17), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/88124507>.

3. Митні спори щодо втрати товарів у порту

3.1. Про умови поставки CIF

Згідно з умовами поставки CIF ризик втрати чи ушкодження товару, як і будь-які додаткові витрати, що виникають після відвантаження товару, переходять із продавця на покупця

24 січня 2019 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Дніпропетровської митниці ДФС на рішення Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 12 березня 2018 року та постанову Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 06 вересня 2018 року у справі № 804/3893/17 за адміністративним позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Ювас ТМ» до Дніпропетровської митниці ДФС про визнання протиправним і скасування рішення та картки відмови.

Дніпропетровський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду, позов задовольнив у повному обсязі. Суди попередніх інстанцій виходили з недоведеності митним органом складу правопорушення, передбаченого пунктом другим частини шостої статті 54 Митного кодексу України, а тому протиправності винесених спірних актів індивідуальної дії.

Відповідач подав касаційну скаргу. На переконання скаржника, суди попередніх інстанцій не врахували, що в наданих до митного оформлення документах не збігаються умови поставки, а отже, витрати на фрахт і страхування товару є документально не підтвердженими.

Верховний Суд залишив без змін оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а касаційну скаргу – без задоволення.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Умови поставки CIF у редакціях «Інкотермс 2000» (Вартість, страхування і фрахт...) означають, що продавець виконав постачання, коли товар перейшов через поручні судна в порту відвантаження (Одеса). Продавець зобов'язаний оплатити витрати та фрахт, необхідні для доставки товару в зазначений порт призначення, але ризик втрати чи ушкодження товару, як і будь-які додаткові витрати, що виникають після відвантаження товару, переходять із продавця на покупця. За умовами терміна CIF на продавця покладається також обов'язок придбання морського страхування на користь покупця проти ризику втрати й ушкодження товару під час перевезення.

Верховний Суд погодився з висновком судів попередніх інстанцій, що позивач під час проходження процедури митного оформлення товарів надав до органу доходів і зборів документально підтверджені дані про ціну договору. Ці дані містилися в документах, поданих за переліком, передбаченим частинами першою, другою

та третьою статті 54 Митного кодексу України, та не мали розбіжностей у числових значеннях, що підтверджують складові митної вартості товарів.

Посилання митного органу на невідповідність умов поставки як підстави для коригування митної вартості та оформлення картки відмови досліджені та спростовані судами попередніх інстанцій у зв'язку з тим, що інформація, наведена в митній декларації країни відправника, підтверджує умови поставки товару на адресу компанії «ROCKWELL TRADING COMPANY L.P.», яка надалі перепродала цей товар позивачеві на умовах CIF Одеса. Митний орган не надав жодного документа, який підтверджував би помилковість перекладу митної декларації, факту підробки документів чи будь-які інші докази, які б доводили помилковість висновків судів. Навпаки в касаційній скарзі, так же як і в запереченнях на позовну заяву та в апеляційній скарзі митний орган звернув увагу на те, що в перекладі копії митної декларації країни відправлення в графах «продавець» та «суб'єкт діяльності» зазначений один і той же суб'єкт, а коди підприємств різні. Водночас відповідач не надав жодного підтвердження того факту, що покупець у цій декларації зазначив товариство, а не компанію «ROCKWELL TRADING COMPANY L.P.», яка, як встановлено судами попередніх інстанцій, надалі реалізовувала товар позивачеві.

Верховний Суд указав, що аргументи митного органу в касаційній скарзі щодо документального не підтвердження витрат на фрахт та страхування, так же як і посилання у зв'язку з цим на положення статті VII ГАТТ є безпідставними, оскільки суди попередніх інстанцій дослідили та спростували ці доводи, а тому підтвердили правомірність використання позивачем основного методу визначення митної вартості товарів, які ввозяться в Україну.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 січня 2019 року у справі № 804/3893/17 (провадження № К/9901/63533/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79409279>.

3.2. Про умови поставки CFR

Згідно з умовами поставки CFR ризик втрати або ушкодження товару, а також ризик будь-якого збільшення витрат, що виникають після переходу товаром борту судна, переходить з продавця на покупця в момент переходу товару через поручні судна в порту відвантаження

05 листопада 2019 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Харківської митниці ДФС на постанову Харківського окружного адміністративного суду від 13 липня 2016 року та ухвалу Харківського апеляційного адміністративного суду від 25 жовтня 2016 року у справі № 820/2147/16 за адміністративним позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Ресторанснab» до Харківської митниці ДФС про скасування рішень та карток відмови.

Харківський окружний адміністративний суд постановою, залишеною без змін ухвалою Харківського апеляційного адміністративного суду, позов задовольнив у повному обсязі, скасував оскаржувані рішення про коригування митної вартості товарів та картки відмов в прийнятті митної декларації, митному оформленні випуску чи пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що надані позивачем документи для проведення митного оформлення підтверджують заявлену митну вартість товару за основним методом (за ціною договору), а митний орган безпідставно визначив митну вартість за другорядним методом, прийняв оскаржувані рішення про коригування митної вартості товарів і картки відмов, оскільки правильність визначення позивачем митної вартості товару за ціною договору, а також об'єктивна неможливість застосування основного методу не були спростовані контролюючим органом, як не були надані відповідні докази щодо наявності обґрунтованих сумнівів щодо ціни, яка була фактично сплачена або підлягає сплаті за імпортовані товари.

Верховний Суд залишив без змін оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій, а касаційну скаргу – без задоволення.

Правовий висновок за результатами розгляду зазначеної адміністративної справи полягає в такому.

Відповідно до Інкотермс 2010 (офіційних правил тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2010 року), CFR (Cost and Freight) – «Вартість і фрахт» означає, що продавець зобов'язаний сплатити витрати та фрахт, необхідні для доставки товару в зазначений порт призначення, але ризик втрати або ушкодження товару, а також ризик будь-якого збільшення витрат, що виникають після переходу товаром борту судна, переходить з продавця на покупця в момент переходу товару через поручні судна в порту відвантаження. За умовами CFR на продавця покладаються обов'язки щодо митного очищення товару для експорту.

Верховний Суд зазначив, що суди попередніх інстанцій обґрунтовано не взяли до уваги посилання контролюючого органу як на підставу для невизнання заявленої позивачем вартості імпортованого товару на те, що подані декларантом документи не містять всіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів (в частині транспортних витрат від міста завантаження до міста перетину митного кордону України (у коносаментях зазначено «freight collect» (перекл. укр. «вантажний збір»), що суперечить умовам поставки CFR м. Одеса).

Отже, поставка товару на умовах CFR (вартість і фрахт) зобов'язує продавця оплатити фрахт, необхідний для доставки товару до названого порту призначення.

Відповідно до п. 2.3. контракту умови поставок зазначаються в додатках до договору з урахуванням ІНКОТЕРМС 2010. У додатках/специфікаціях до контракту, які було надані при митному оформленні разом з митними деклараціями, зазначені умови поставки: Одеса, Україна.

На підставі коносаментів експедиторів, експедиційні послуги (зокрема, фрахт) здійснювалися на замовлення та коштом компанії LAIWU BETHEL FOODS CO., LTD

(Китай), яка згідно з контрактом є постачальником декларанта на умовах, установлених у розділі 2 цього контракту.

Таким чином, замовником експедиційних послуг (зокрема, морського фрахту), є постачальник, якому декларант (позивач) перерахував зазначену в поданих митному органі документах вартість товару за умови його доставки до морського порту України. Тому інших витрат, пов'язаних з експедицією імпортованих товарів, декларант не здійснював, що повністю кореспондується з відомостями в наданих при митному оформленні документах.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 05 листопада 2019 року у справі № 820/2147/16 (провадження № К/9901/13876/18), можна ознайомитися у ЄДРСР за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85412083>.

Огляд правових позицій судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду щодо вирішення спорів у сфері митної справи / Упоряд.: управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду. Відпов. за вип.: суддя ВС, секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів, канд. юрид. наук Р. Ф. Ханова; науковий консультант відділу забезпечення роботи секретаря та суддів судової палати управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду, канд. юрид. наук А. А. Барікова. – Київ, 2020. – 41 стор.

Застереження: видання містить короткий огляд деяких судових рішень. У кожному з них викладено лише основний висновок щодо правового питання, яке виникло у справі. Для правильного розуміння висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua